

Preses relīze

Luksemburgā, 2022. gada 29. novembrī

Eiropas statistikai labāk jāapmierina lietotāju vajadzības

Jaunajā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumā teikts, ka Eiropas Komisija nodrošina Eiropas statistiku, kas kopumā ir pietiekami kvalitatīva un piemērota politikas veidotājiem, uzņēmumiem un sabiedrībai. Lai gan revidenti Komisijas darbu novērtē apmierinoši, viņi brīdina arī par vairākām nepilnībām. Eiropas statistikai jābūt noderīgākai tās lietotājiem un labāk jāatbilst to vajadzībām. Par Eiropas statistikas plāniem un prioritātēm būtu pienācīgi jāapspriežas ar ieinteresētajām personām, piemēram, no akadēmiskajām un pētnieku aprindām kopumā. Turklāt trūkst datu svarīgās statistikas jomās, piemēram, darba, uzņēmējdarbības un veselības jomā.

Oficiālā statistika ir neaizstājama uz pierādījumiem balstītai lēmumu pieņemšanai, ko veic politiķi un uzņēmumu vadītāji, kā arī tā ir vajadzīga pētniekiem, žurnālistiem un sabiedrībai. Eiropas Savienībā to izmanto līdzekļu vākšanai un piešķiršanai, kā arī politikas izstrādei un novērtēšanai visās jomās, tostarp nodarbinātības, vides un ekonomikas jomā. Laikā no 2013. līdz 2020. gadam gandrīz pusmiljards eiro nodokļu maksātāju naudas no ES “kases” tika iztērēti Eiropas statistikas sagatavošanai. Revidenti pārbaudīja, vai Komisija ir veikusi pasākumus, lai nodrošinātu augstu kvalitātes līmeni, un padziļināti vērtēja darba, uzņēmējdarbības un veselības jomas.

“Statistikas sagatavošana nav pašmērķis,” sacīja par revīziju atbildīgā ERP locekle *Ildikó Gáll-Pelcz*. *“Tā ir sabiedriskais labums un tā jāiegūst, pirmkārt un galvenokārt, ņemot vērā lietotāju vajadzības. Dezinformācijas un pastāvīgu krīžu laikmetā ir ārkārtīgi svarīgi, lai Eiropas oficiālā statistika būtu kvalitatīva un apmierinātu lietotāju vajadzības, un lai tiktu izpētīti inovatīvi statistikas sagatavošanas veidi.”*

Eurostat – ES statistikas birojs, kas ir tieši saistīts ar Komisiju, – konsultējas ar lietotājiem, lai apzinātu vajadzības, kurām būtu jāpievēršas turpmākajā darbā. Tomēr revidenti konstatēja, ka galvenā statistikas lietotāju pārstāvības struktūra – Eiropas Statistikas padomdevēja komiteja – nav nodrošinājusi līdzsvarotu un efektīvu visu lietotāju pārstāvību un tai vajadzētu būt iekļaujošākai, lai sniegtu kolektīvu skatījumu. Pašlaik pilsoniskā sabiedrība, NVO, kas pārstāv neaizsargātās grupas, un starptautiskās organizācijas vispār nav iesaistītas.

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Revidenti arī konstatēja datu trūkumu veselības statistikā, kas joprojām ir nepilnīga, jo ne visa statistika ir obligāta un ne visas dalībvalstis iesniedz *Eurostat* visus saskaņotos datus. *Eurostat* arī saskaras ar grūtībām iegūt vajadzīgos datus dažās dalībvalstīs tādās jomās kā uzņēmējdarbība. Līdz ar to tas nepareizi piemēro mazo un vidējo uzņēmumu definīciju. Vēl viens revidentu norādītais trūkums ir tāds, ka *Eurostat* nav verificācijas pilnvaru dažās jomās. *Eurostat* nav tiesību pārbaudīt, piemēram, dalībvalstu datus par darbu un iedzīvotājiem, un tāpēc tas nevar pārbaudīt to ticamību. Šī statistika ir pamats dažādiem ES ieguldījumiem, tostarp pandēmijas atveseļošanas finansējumam. Tas nozīmē, ka ES līdzekļu piešķiršana, pamatojoties uz šādiem datiem, var būt neprecīza.

Vēl viena problēma ir savlaicīgums, jo īpaši attiecībā uz veselības un uzņēmējdarbības statistiku. Lai gan dalībvalstis var iesniegt dažus datus *Eurostat* pat divus gadus pēc attiecīgajiem notikumiem, un tas jau samazina statistikas noderīgumu lietotājiem, dažos gadījumos dalībvalstis iesniedza datus ievērojami pēc termiņa beigām, iesniedza tos tikai daļēji vai vispār neiesniedza. Eiropas statistikas sistēma nav arī pietiekami elastīga, lai ātri reaģētu uz jaunām datu kopām, kad rodas jaunas vajadzības. Tas ir kļuvis acīmredzams saistībā ar Covid-19, kad bija jārod alternatīvi veidi, kā aprēķināt mirstības rādītājus.

Revidenti konstatēja, ka Eiropas statistikas finansējuma avoti nav piemēroti un ka inovatīviem projektiem nav noteikta pietiekama prioritāte. Viņi arī vērs uzmanību uz *Eurostat* praksi dažām lietotāju grupām sniegt privilēģētu piekļuvi statistikai, un tas rada ekonomiskās iedzīvošanās risku tiem, kam šāda agrīna piekļuve sniegta. Iespēja iegūt piekļuvi pirms publicēšanas var veicināt ekonomisko iedzīvošanos, kas var nopietni kropļot tirgu, un Komisijai šī prakse būtu jāpārskata.

Vispārīga informācija

Īpašais ziņojums 26/2022 “Eiropas statistika: potenciāls vēl vairāk uzlabot kvalitāti” ir pieejams [ERP tīmekļa vietnē](#). ERP jau 2012. gadā publicēja [zinojumu par Eurostat](#) un drīzumā publicēs ziņojumu par NKI aprēķināšanu.

Kontaktinformācija presei

ERP preses birojs: press@eca.europa.eu

- *Damijan Fišer*: damijan.fiser@eca.europa.eu – Mob. tālr.: (+352) 691 553 224
- *Claudia Spiti*: claudia.spiti@eca.europa.eu - Mob. tālr.: (+352) 691 553 547
- *Vincent Bourgeois*: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - Mob. tālr.: (+352) 691 551 502